

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง แนวทางการควบคุมดูแลการเช่าที่ดินเพื่อเป็นที่เก็บวัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้ดำเนินการ
ในลักษณะที่เป็นการค้า

องค์การบริหารส่วนตำบล A มีหนังสือ ที่ นบ ๗๒๘๐๔/๓๒๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕
ขอหารือ เรื่อง ข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ)
ในประเด็นต่อไปนี้

๑. การดำเนินการกิจการที่มีลักษณะเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้าง โดยผู้ประกอบการมาเช่าพื้นที่
ในเขตตำบล A ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการทำสัญญาเช่ากับทางวัด บริษัทเช่าไว้เพื่อเป็นที่เก็บวัสดุอุปกรณ์และสิ่งของ
ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานก่อสร้าง เช่น เหล็กชนิดและขนาดต่าง ๆ โครงอลูมิเนียม สแตนเลส อิฐบล็อก แผ่นปูน
แท่งปูน เสาปูน ดินที่รวบรวมมาจากหน้างาน รวมทั้งมีการสะสมตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งได้ดัดแปลงเป็นที่พักอาศัย
สำหรับให้คนงานพักที่หน้างานเวลาพักเที่ยง โดยจะนำรถมาบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์ไปที่หน้างาน เมื่อเสร็จงาน
หรือไม่ได้ใช้ก็จะนำมาพักเก็บไว้ จากข้อเท็จจริงลักษณะการดำเนินการดังกล่าวนี้ เข้าข่ายเป็นการประกอบ
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วน
ตำบล A เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือไม่ และต้องขอรับใบอนุญาต
ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนที่จะดำเนินการหรือไม่

๒. กรณีที่การดำเนินงานหรือการประกอบกิจการดังกล่าว มีประชาชนร้องเรียนว่า
ได้รับผลกระทบ เช่น มีปัญหาเรื่องเสียงดังจากการทำงาน ฝุ่นละออง แรงสั่นสะเทือน จะมีแนวทางอย่างไร
ในการกำกับติดตามแก้ไขปัญหาดังกล่าว

องค์การบริหารส่วนตำบล A จึงขอความอนุเคราะห์อธิบดีกรมอนามัย หรือเพื่อเป็นแนวทาง
ปฏิบัติและเพื่อให้การพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้อง สอดคล้องตามเจตนารมณ์
แห่งกฎหมายและประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัยได้วิเคราะห์ข้อกฎหมายและประเด็นข้อหารือประกอบการพิจารณาให้ความเห็น ดังนี้
ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือที่ ๑ : การดำเนินการกิจการที่มีลักษณะเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้าง โดยผู้ประกอบการ
มาเช่าพื้นที่ในเขตตำบล A ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการทำสัญญาเช่ากับทางวัด บริษัทเช่าไว้เพื่อเป็นที่เก็บวัสดุอุปกรณ์
และสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในงานก่อสร้าง เช่น เหล็กชนิดและขนาดต่าง ๆ โครงอลูมิเนียม สแตนเลส อิฐบล็อก
แผ่นปูน แท่งปูน เสาปูน ดินที่รวบรวมมาจากหน้างาน รวมทั้งมีการสะสมตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งได้ดัดแปลงเป็นที่
พักอาศัยสำหรับให้คนงานพักที่หน้างานเวลาพักเที่ยง โดยจะนำรถมาบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์
ไปที่หน้างาน เมื่อเสร็จงานหรือไม่ได้ใช้ก็จะนำมาพักเก็บไว้ จากข้อเท็จจริงลักษณะการดำเนินการดังกล่าวนี้
เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและตามข้อบัญญัติ
องค์การบริหารส่วนตำบล A เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือไม่ และต้อง
ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนที่จะดำเนินการหรือไม่

ความเห็น : เมื่อพิจารณาประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๕๘ กิจการประเภทที่ ๑๑ (๔) การสะสม ผสมซีเมนต์ หิน ดิน ทราย วัสดุก่อสร้าง รวมทั้งการขุด ตัก
คูด โม่ บด หรือย่อย ด้วยเครื่องจักรยกเว้นกิจการที่ได้รับอนุญาตใน ๑๑ ซึ่งมีขอบเขต ความหมาย และลักษณะ
ของการประกอบกิจการ หมายถึง สถานที่ที่ทำการเก็บสะสม ซีเมนต์ หิน ดิน ทราย วัสดุก่อสร้าง รวมทั้ง
การขุด ตัก คูด โม่ บด หรือย่อยด้วยเครื่องจักร ที่มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างต่อเนื่องกัน

แล้วแต่กรณี “การสะสมวัสดุก่อสร้าง” หมายความว่า วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างประเภทซีเมนต์ หิน ดิน หวาย และวัสดุที่คล้ายคลึง เช่น ดิน ลูกกรัง กรวด เป็นต้น จากข้อเท็จจริงที่หาหรือมานี้ จึงเข้าข่ายเป็นกิจการประเภทที่ ๑๑ (๔) การสะสมวัสดุก่อสร้าง แต่เนื่องจากไม่ได้มีการดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการค้า จึงไม่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล A เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และเมื่อพิจารณาประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้เพิ่มการประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๙ (๒๒) ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า ขอบเขต ความหมาย และลักษณะของการประกอบกิจการ หมายถึง สถานที่ที่มีการให้บริการหรือรับจ้าง ซ่อม ประกอบ เคาะ ปะทุ ทาสีหรือสารกันสนิม การล้างทำความสะอาดตู้บรรจุสินค้า และหมายความรวมถึงการให้บริการรับฝาก ให้เช่า หรือเก็บรักษาตู้บรรจุสินค้า เนื่องจากข้อเท็จจริงที่หาหรือพบว่า มีการดัดแปลงตู้บรรจุสินค้าหรือตู้คอนเทนเนอร์เป็นที่พักอาศัยแล้ว จึงไม่อยู่ในขอบเขตความหมายดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่เข้าข่ายกิจการที่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อหาข้อที่ ๒ : กรณีที่การดำเนินงานหรือการประกอบกิจการดังกล่าว มีประชาชนร้องเรียนว่าได้รับผลกระทบ เช่น มีปัญหาเรื่องเสียงดังจากการทำงาน ฝุ่นละออง แรงสั่นสะเทือน จะมีแนวทางอย่างไรในการกำกับติดตามแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ความเห็น : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดการเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยตรวจตราให้คำแนะนำแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ถูกสุขลักษณะหรือมีการควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดเสียงดัง ฝุ่นละออง หรือกรณีอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรืออาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ หากตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว พบว่าเข้าข่ายเป็นเหตุรำคาญ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้เจ้าพนักงานพิจารณาออกคำแนะนำเพื่อให้ผู้ก่อเหตุปรับปรุงแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ โดยให้ระบุสาเหตุและข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ ข้อกฎหมายที่กระทำความผิด รวมทั้งระบุข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข มาตรการหรือวิธีการที่ใช้ในการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เหตุรำคาญนั้นระงับไปภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒) ให้เจ้าพนักงานติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามคำแนะนำ หากผู้ก่อเหตุไม่ดำเนินการตามคำแนะนำ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งทางปกครอง โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (กรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ) หรือมาตรา ๒๘ (กรณีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี เพื่อให้ผู้ก่อเหตุดำเนินการปรับปรุง แก้ไข หรือระงับเหตุรำคาญ

๓) ให้เจ้าพนักงานติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามคำสั่ง กรณีผู้ก่อเหตุไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมพยานหลักฐานการกระทำความผิดส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กรณีผู้ถูกร้องเรียนปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าพนักงานแจ้งยุติเรื่องหรือแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษารายละเอียดกระบวนการในการเปรียบเทียบปรับ และดำเนินคดีเพิ่มเติมได้ที่คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม Standard Operating Procedure (SOP) โดยดาวนโหลดหนังสือ/คู่มือ ผ่านทางเว็บไซต์ กองกฎหมาย กรมอนามัย <https://laws.anamai.moph.go.th>

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
ว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

นิตดา รุ่ง

นิตดา พ/ท

..... ตรวจ